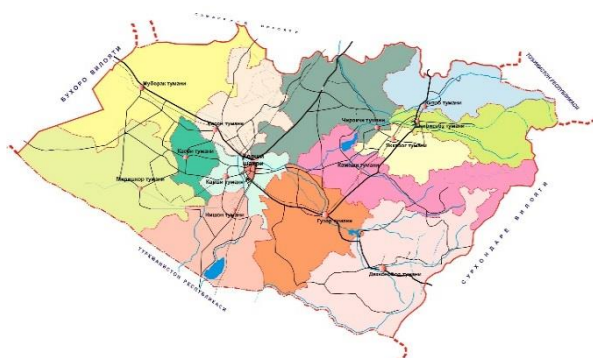

ХИШ. ДЕМОГРАФИК ҲОЛАТ

Қашқадарё вилояти 1926 йилда ташкил топган бўлиб, Ўзбекистон Республикасининг маъмурий-ҳудудий бирлиги ҳисобланади.

Қашқадарё вилояти Ўзбекистон Республикасининг жанубий қисмида жойлашган бўлиб, майдони 28 567 кв. км.

Вилоятда 20 та ҚФЙ ва 749 та МФЙ жойлашган ва уларнинг ҳудудида 3301,0 минг аҳоли истиқомат қилади, аҳоли зичлиги 1 кв. км. га 115,4 кишига тўғри келади.

Қашқадарё вилояти маъмурий ҳудудий таркиби бўйича 2 та вилоятга бўйсунувчи шаҳар ва 13 та туманга бўлинган.

Қарши ва Шаҳрисабз шаҳарлари вилоятга, Ғузор, Қамашы, Қарши, Косон, Китоб, Муборак, Нишон, Чироқчи, Шаҳрисабз, Яққабоғ шаҳарлари туманга бўйсунди.

Маъмурий маркази - Қарши шаҳри аҳолиси 277,2 минг киши.

Қашқадарё вилояти Туркменистон ва Тожикистон давлатлари билан чегарадош, умумий давлат чегараси 313,2 км. бўлиб, улардан Туркменистон Республикаси билан 253,3 км, Тожикистон Республикаси билан 59,9 км.

Чегара ҳудуди

Қашқадарё вилояти Самарқанд вилояти билан (276 км), Бухоро вилояти билан (98,3 км), Навоий вилояти билан (12,5 км), Сурхондарё вилояти билан (193,8 км), Тожикистон Республикаси билан (59,9 км) ва Туркменистон Республикаси билан (253,3 км).

Қашқадарё вилоятининг қўшни давлатлар билан чегарадош ҳудудлари (жами 313,2 км) ҳақида.

Қашқадарё вилояти Туркменистон Республикаси билан жами 253,3 км. чегарадош Шундан, Нишон тумани **75,7** км чегара ҳудуди **Туркменистон Республикасининг** Лебап вилояти Туркманбоши этирафи тумани билан;

Деҳқонобод тумани **75,9** км. Чегара ҳудуди **Туркменистон Республикасининг** Лебап вилояти Чоршанбе ва Дўстлик туманлари билан;

Миришкор тумани **79,5** км. чегара ҳудуди **Туркменистон Республикасининг** Лебап вилояти Хўжанбас тумани билан;

Ғузор тумани **22,2** км. чегара ҳудуди Туркменистон **Республикасининг** Чоржў вилояти Давлатли тумани Сардоба жамоа хўжалиги Чурдул қишлоғи билан чегарадош ҳисобланади.

Шунингдек, вилоят **Тожикистон Республикаси** билан жами **59,9** км. чегарадош Шундан, Шаҳрисабз туманининг **18,5** км. чегара ҳудуди **Тожикистон Республикасининг** Сўғд вилояти Панжикент тумани Роғич ва Мағён қишлоқлари билан;

Китоб туманининг **41,4** км. чегара ҳудуди **Тожикистон Республикасининг** Сўғд вилояти Панжикент тумани билан чегарадош.

Дастлабки маълумотларга кўра, 2020 йилнинг 1 июль ҳолатига вилоятда доимий аҳоли сони 3301,0 минг кишини ташкил қилди ва йил бошидан 20,6 минг кишига ёки 0,6 фоизга кўпайди.

Доимий аҳоли сони¹⁾
(2020 йил 1 июль ҳолатига, минг киши)

	Ташиқил топан сана	Жами аҳоли	шу жумладан:	
			шаҳар аҳолиси	қишлоқ аҳолиси
Вилоят бўйича:	1926 йил	3301,0	1419,4	1881,6
<i>шаҳарлар:</i>				
Қарши	13.05.1926 й.	277,2	277,2	-
Шаҳрисабз	16.05.2017 й.	139,4	139,4	-
<i>туманлар:</i>				
Ғузур	29.09.1926 й.	205,2	48,2	157,0
Дехқонобод	31.08.1971 й.	148,2	28,1	120,1
Қамаши	31.12.1964 й.	272,5	64,7	207,8
Қарши	01.10.1931 й.	249,5	91,2	158,3
Косон	29.09.1926 й.	287,0	150,6	136,4
Китоб	25.12.1968 й.	263,3	98,6	164,7
Миришқор	25.04.2003 й.	120,1	45,3	74,8
Муборак	13.09.1978 й.	87,3	69,3	18,0
Нишон	06.03.1975 й.	153,9	93,5	60,4
Касби	15.10.1970 й.	197,5	75,9	121,6
Чироқчи	22.02.1926 й.	414,8	98,4	316,4
Шаҳрисабз	29.09.1926 й.	221,8	53,3	168,5
Яккабоғ	29.09.1926 й.	263,3	85,7	177,6

¹⁾дастлабки маълумот

Вилоят бўйича аҳоли сони
(2020 йил 1 июль ҳолатига)

2020 йил бошидан 20,6 минг кишига кўпайди ёки 0,6 % га ўсди

Шаҳар аҳолиси
сони 1419,4 минг
киши
(жамига нисбатан
43,0 %)

Қишлоқ аҳолиси
сони 1881,6 минг
киши
(жамига нисбатан
57,0 %)

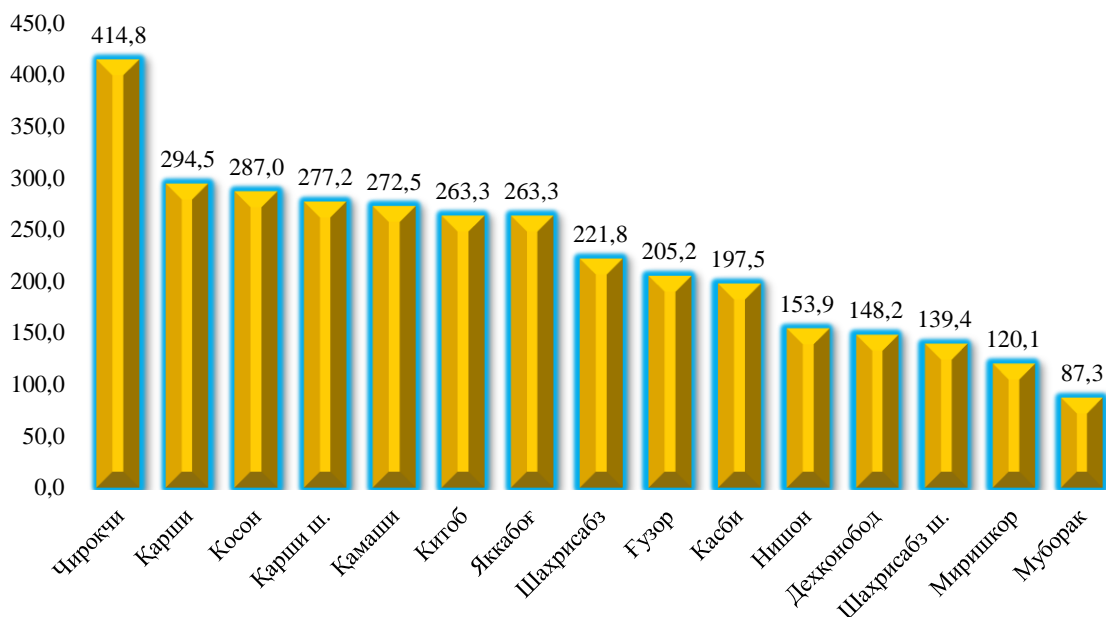
Эркаклар ва аёллар
(2020 йил 1 июль ҳолатига)

Эркаклар 1670,7
МИНГ КИШИ
(жамидан 50,6 %)

Аёллар 1630,3 минг
киши
(жамидан 49,4 %)

Ҳудудлар кесимида доимий аҳоли сонининг тақсимланиши
(2020 йил 1 июль ҳолатига, минг киши дастлабки маълумот)

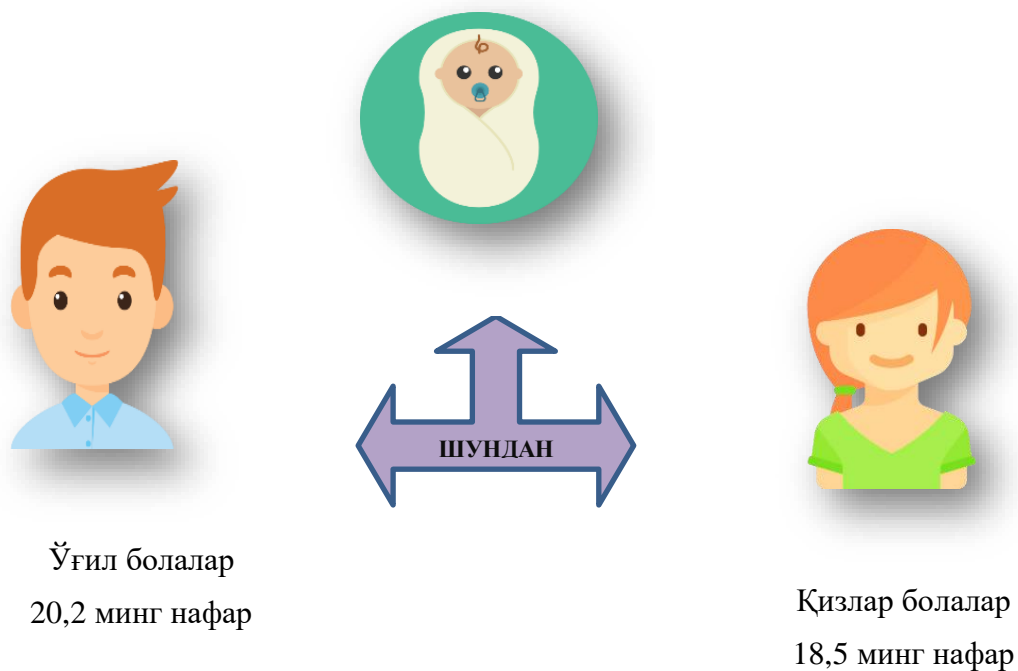
**Туманлар кесимида доимий аҳоли сонининг ўтган йилнинг шу даврига
нисбатан таққосланиши**

	<i>2019 йил 1 июль ҳолатига</i>	<i>2020 йил 1 июль ҳолатига</i>	<i>Ўтган йилга нисбатан ўсиш суръати, %</i>
Вилоят бўйича:	3240,4	3301,0	101,9
<i>шаҳарлар</i>			
Қарши ш.	272,6	277,2	101,7
Шаҳрисабз ш.	138,0	139,4	101,0
<i>туманлар:</i>			
Вузор	201,0	205,2	102,1
Дехқонобод	145,1	148,2	102,1
Қамаши	267,4	272,5	101,9
Қарши	244,2	249,5	102,2
Косон	281,0	287,0	102,1
Китоб	260,9	263,3	100,9
Миришкор	117,8	120,1	102,0
Муборак	85,6	87,3	102,0
Нишон	150,2	153,9	102,5
Касби	193,5	197,5	102,1
Чироқчи	404,0	414,8	102,7
Шаҳрисабз	219,3	221,8	101,1
Яккабоғ	259,8	263,3	101,3

2020 йил январь-июнда аҳолининг табиий ҳаракати

	киши			ҳар 1000 кишига	
	2019 йил январь-июнь	2020 йил январь-июнь	ўсиш, камайиш	2019 йил январь-июнь	2020 йил январь-июнь
Туғилганлар	36724	38659	105,3	23,0	23,6
Ўлганлар	5984	6008	100,4	3,7	3,7
Табиий ўсиш	30740	32651	106,2	19,3	19,9
Никоҳлар	8733	7281	83,4	5,5	5,3
Ажралишлар	773	815	105,4	0,5	0,5

2020 йил январь-июнь ойларида туғилиш (вилоят бўйича жами 17,9 мингта бола туғилган)

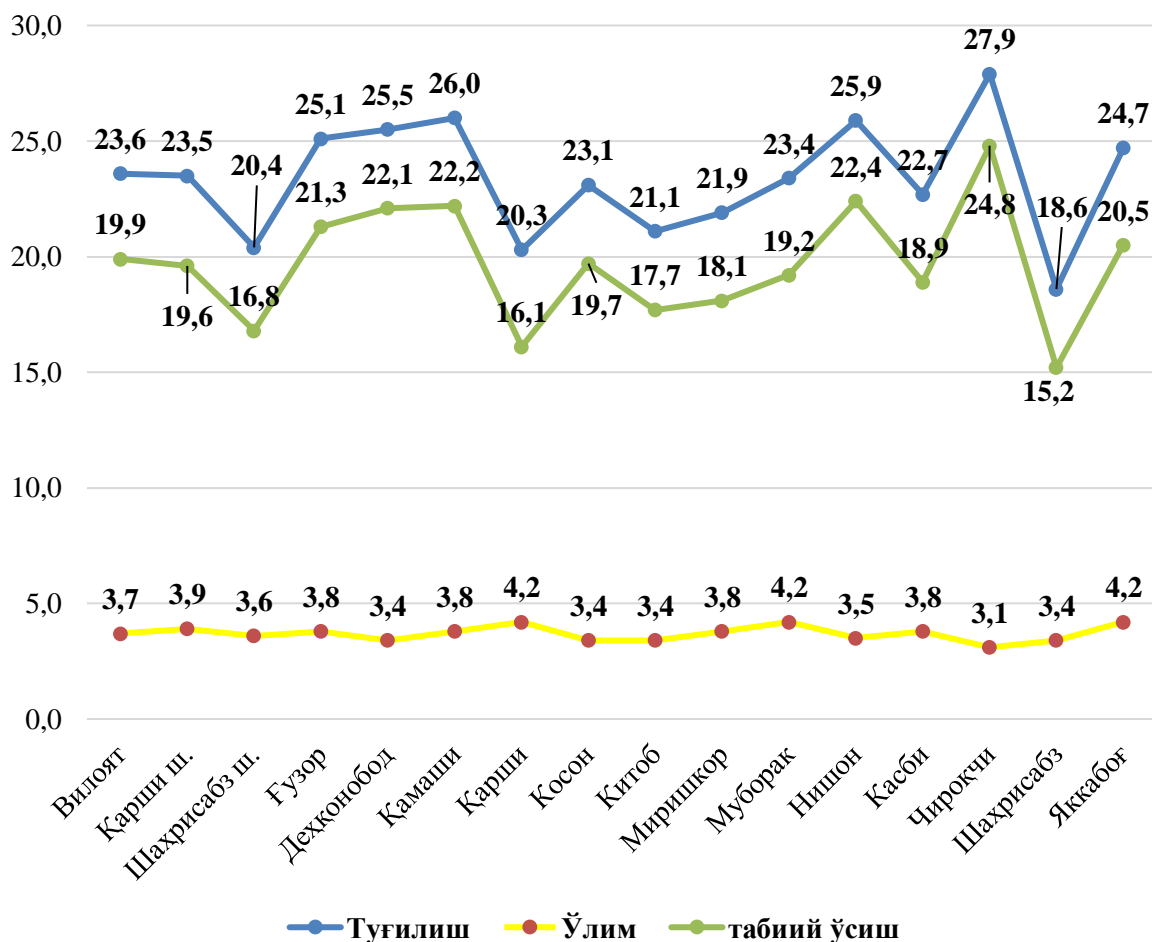
Туғилиш даражаси. 2020 йилнинг январь-июнь ойларида туғилганлар сони 38659 кишини ташкил қилди ва 2019 йилнинг шу даврига (36724 киши) нисбатан 1935 тага кўпайди. Туғилиш коэффициенти мос равишда 23,6 промиллени ташкил қилди.

Туғилиш даражасининг ўсиши вилоятнинг Қарши шаҳри (18,1 дан 23,5 промиллега) Ғузор (23,8 дан 25,1 промиллега), Нишон (23,9 дан 25,9 промиллега), камайиш Қамаш (26,9 дан 26,0 промиллега), Деҳқонобод тумани (26,8 дан 25,5 промиллега), Косон (24,7 дан 23,1 промиллега) туманларида кузатилди.

Ўлим даражаси. 2020 йилнинг январь-июнь ойларида ўлганлар сони 6008 кишини ташкил қилди ва 2019 йилнинг шу даврига (5984 киши) нисбатан 24 тага кўпайди. Мос равишда ўлим коэффициенти 3,7 промиллени ташкил қилди. (2019 йил январь-июнь ойларида 3,7 промилле).

2020 йил январь-июнь ойларида аҳолининг табиий ҳаракати

(ҳар 1000 аҳолига нисбатан промилле)

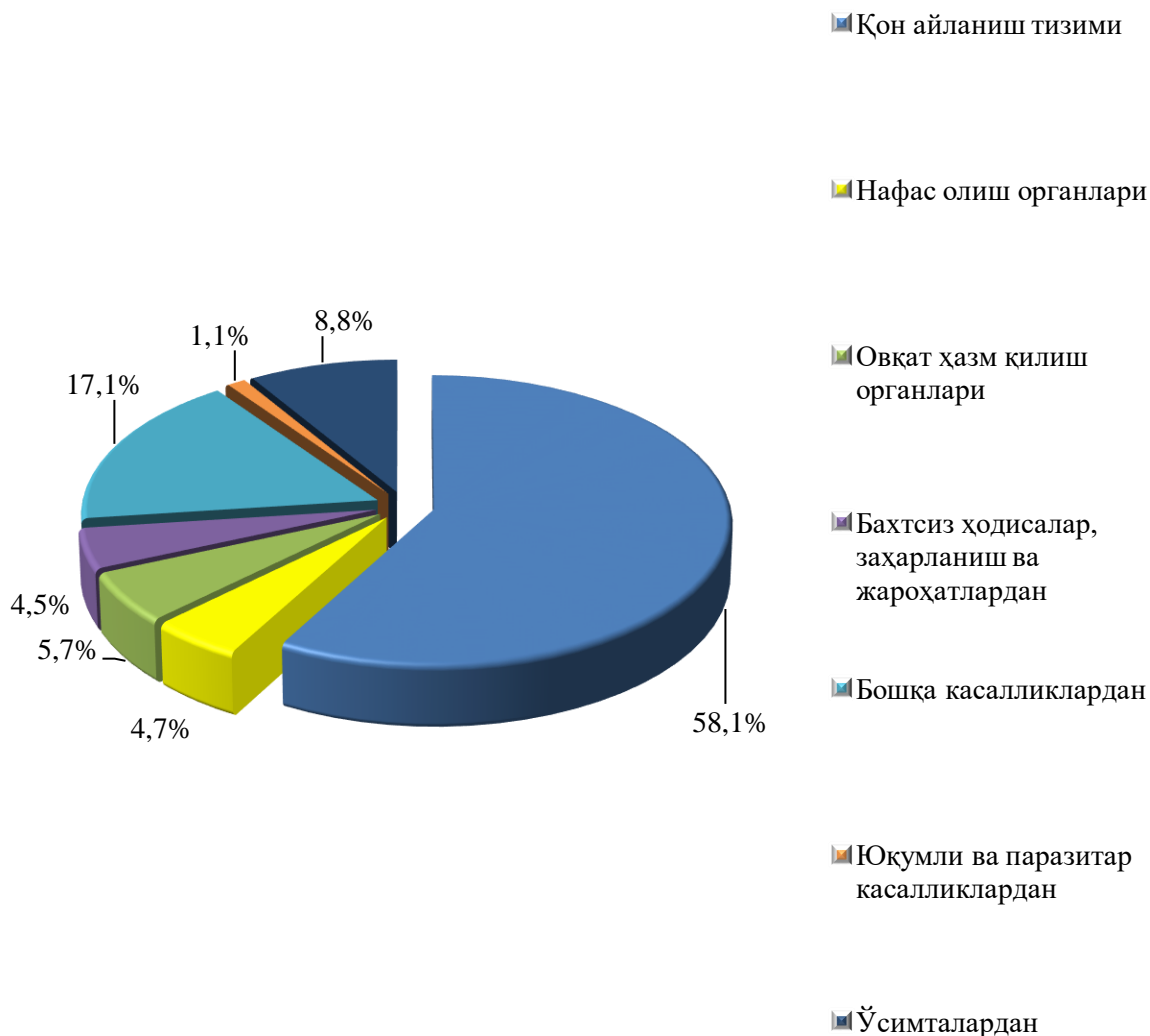
Ўлганлар сонининг камайиши Шаҳрисабз шаҳри (4,3 дан 3,6 промиллега), Шаҳрисабз тумани (4,0 дан 3,4 промиллега), Ғузор тумани (4,4 дан 3,8 промиллега), ўсиши Яккабоғ (3,9 дан 4,2 промиллега), Қарши тумани (3,9 дан 4,2 промиллега), Муборак (3,7 дан 4,2 промиллега) туманларида кузатилди.

Вафот этганлар умумий сонидан 58,1 фоизи қон айланиш тизими касалликларидан; 8,8 фоизи ўсимта касалликларидан, 5,7 фоизи овқат ҳазм қилиш органлари касалликларидан, 4,7 фоизи нафас олиш органлари касалликларидан, 4,5 фоизи бахтсиз ходиса, заҳарланиш ва жароҳатлардан вафот этган.

Дастлабки маълумотларга кўра, 2020 йилнинг январь-июнь ойларида бир ёшга тўлмаган 359 та болалар ўлими кузатилди.

Бир ёшгача ўлган болаларнинг умумий сонидан 48,2 фоизи перинатал даврда юзага келадиган ҳолатлардан, 25,9 фоизи нафас олиш органлари касалликларидан, 5,0 фоизи туғма аномалиялардан вафот этган.

Асосий ўлим сабаблари (2020 йил январ-июнь ойларида)

Аҳолининг табиий ҳаракати коэффициентлари
(2020 йил январь-июнь ойларида, 1000 аҳоли сонига)

	Тузилганлар		Ўлганлар		Аҳолининг табиий ўсиши	
	2019 йил январь-июнь	2020 йил январь-июнь	2019 йил январь-июнь	2020 йил январь-июнь	2019 йил январь-июнь	2020 йил январь-июнь

Вилоят бўйича:	36724	38659	5984	6008	30740	32651
-----------------------	--------------	--------------	-------------	-------------	--------------	--------------

шаҳарлар:

Қарши	2438	3220	539	540	1845	2680
-------	------	------	-----	-----	------	------

Шаҳрисабз	1372	1415	292	247	1080	1168
-----------	------	------	-----	-----	------	------

туманлар:

Ўзгир	2361	2553	433	390	1928	2163
-------	------	------	-----	-----	------	------

Дехқонобод	1917	1873	254	248	1663	1625
------------	------	------	-----	-----	------	------

Қамаш	3546	3518	479	516	3067	3002
-------	------	------	-----	-----	------	------

Қарши	2575	2509	464	523	2111	1986
-------	------	------	-----	-----	------	------

Қосон	3422	3288	503	485	2919	2803
-------	------	------	-----	-----	------	------

Қитоб	2735	2762	478	450	2257	2312
-------	------	------	-----	-----	------	------

Қиритқор	1198	1303	201	229	997	1074
----------	------	------	-----	-----	-----	------

Қуборак	1007	1011	155	181	852	830
---------	------	------	-----	-----	-----	-----

Қишон	1770	1973	257	265	1513	1708
-------	------	------	-----	-----	------	------

Қасби	2134	2220	341	368	1793	1852
-------	------	------	-----	-----	------	------

Қирокчи	5418	5724	599	633	4819	5091
---------	------	------	-----	-----	------	------

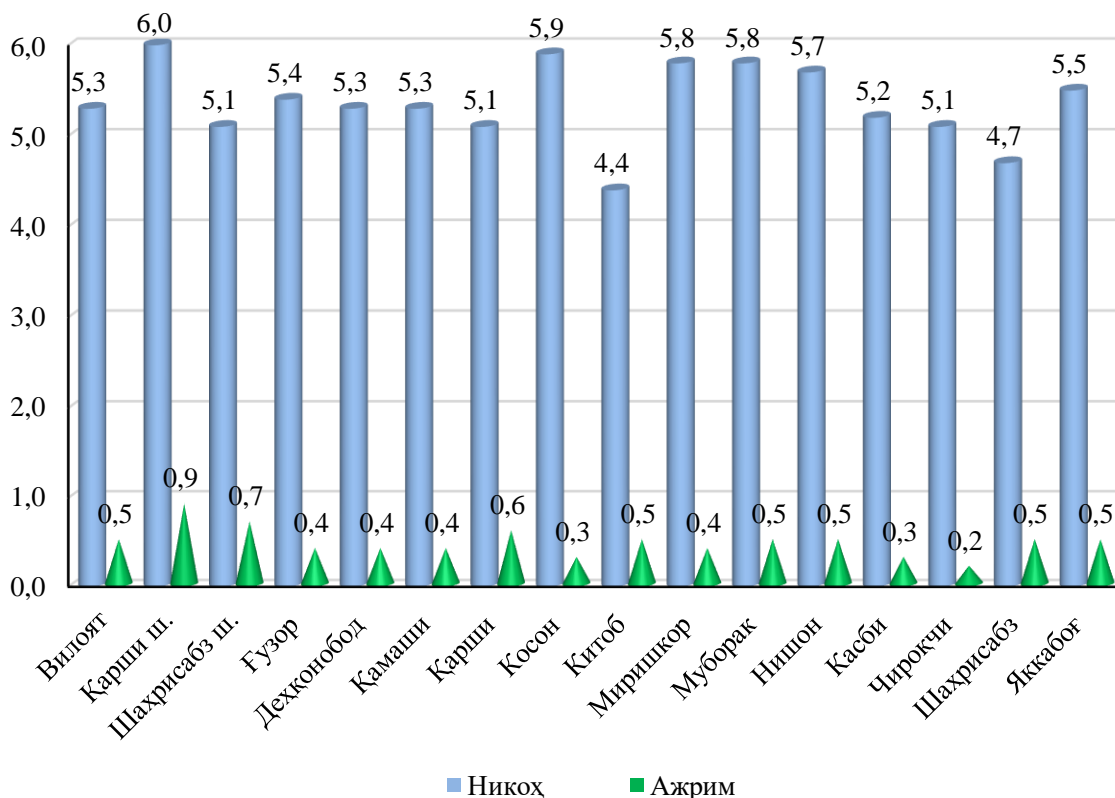
Шаҳрисабз	1850	2053	431	381	1419	1672
-----------	------	------	-----	-----	------	------

Қккбоғ	2981	3237	504	552	2477	2685
--------	------	------	-----	-----	------	------

Никоҳлар ва ажралишлар. 2020 йилнинг январь-июнь ойларида ФХДЁ органларида 7281 та никоҳлар ва 815 та ажралишлар рўйхатга олинди. Минг аҳолига нисбатан 5,3 промилле никоҳ (2019 йилнинг тегишли даврида 5,5 промилле) ажралишлар 0,5 промилле (2019 йилнинг тегишли даврида 0,5 промилле) тўғри келади.

2020 йил январь-июнь ҳолатига никоҳ ва ажрим коэффициенти
(ҳар 1000 аҳолига нисбатан промилле)

Никоҳ тузиш коэффициентининг сезиларли даражада камайиш Косон (6,1 дан 5,9 промиллега), Миришкор (6,0 дан 5,8 промиллега), Нишон (5,9 дан 5,7 промиллега), Ғузор (5,6 дан 5,4 промиллега), Қарши туман (5,3 дан 5,1 промиллега) туманларда кузатилди.

Тузилган никоҳлар ва никоҳдан ажралишлар сони
(бирлик)

	<i>Тузилган никоҳлар</i>		<i>Никоҳдан ажралишлар</i>	
	<i>2019 йил январь-июнь</i>	<i>2020 йил январь-июнь</i>	<i>2019 йил январь-июнь</i>	<i>2020 йил январь-июнь</i>

Вилоят бўйича:	8733	7281	773	815
-----------------------	-------------	-------------	------------	------------

шаҳарлар:

Қарши	827	622	124	137
-------	-----	-----	-----	-----

Шаҳрисабз	356	337	52	52
-----------	-----	-----	----	----

туманлар:

Ўзгўр	554	555	39	42
-------	-----	-----	----	----

Дехқонобод	390	293	30	36
------------	-----	-----	----	----

Қамаши	718	576	59	50
--------	-----	-----	----	----

Қарши	635	619	72	64
-------	-----	-----	----	----

Қосон	841	687	48	57
-------	-----	-----	----	----

Қитоб	583	481	71	75
-------	-----	-----	----	----

Қиришқор	348	262	24	23
----------	-----	-----	----	----

Қуборак	250	230	20	29
---------	-----	-----	----	----

Қишон	438	356	37	41
-------	-----	-----	----	----

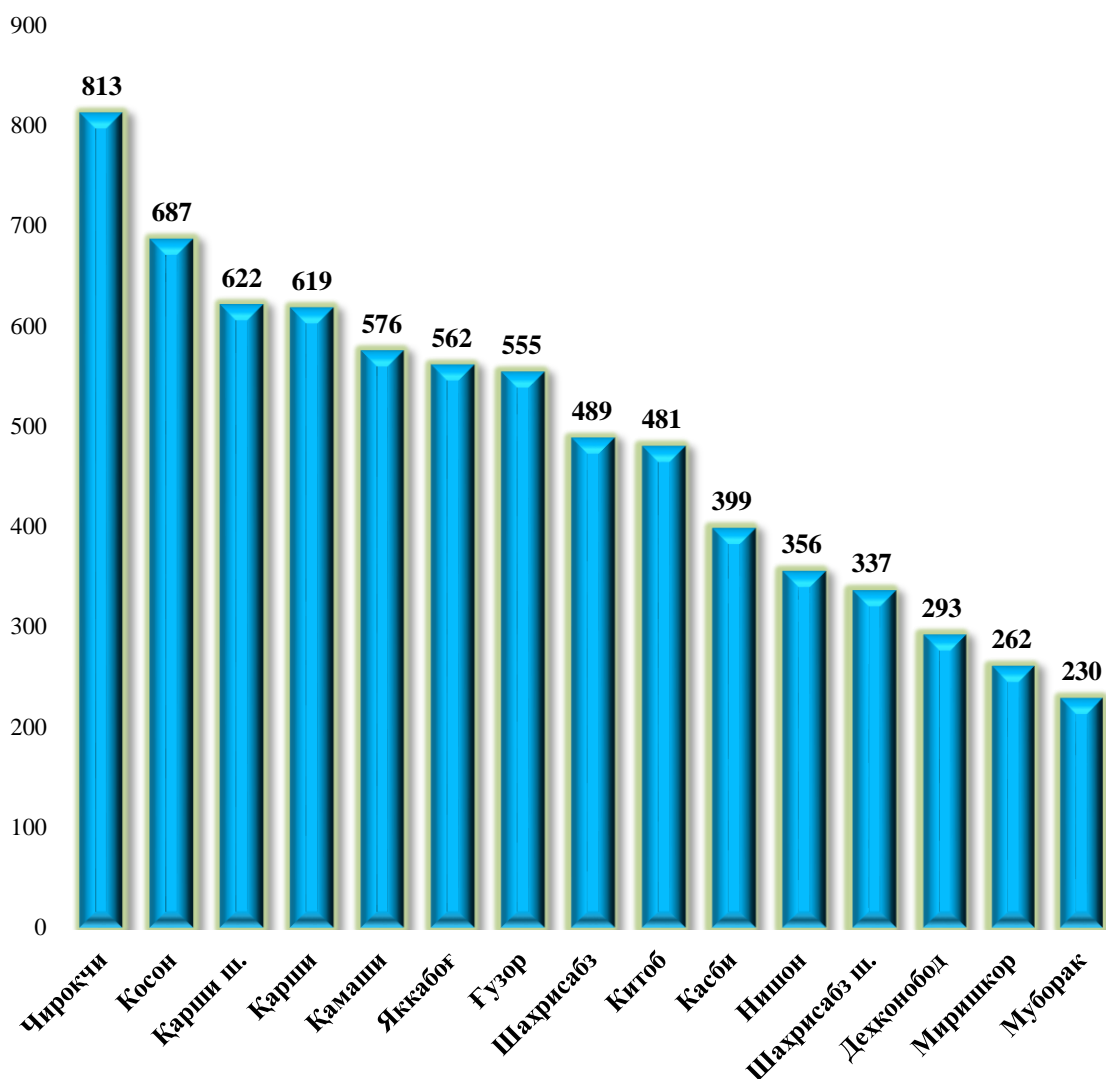
Қасби	507	399	31	39
-------	-----	-----	----	----

Қироқчи	1039	813	47	60
---------	------	-----	----	----

Шаҳрисабз	523	489	57	56
-----------	-----	-----	----	----

Қақабоғ	724	562	62	54
---------	-----	-----	----	----

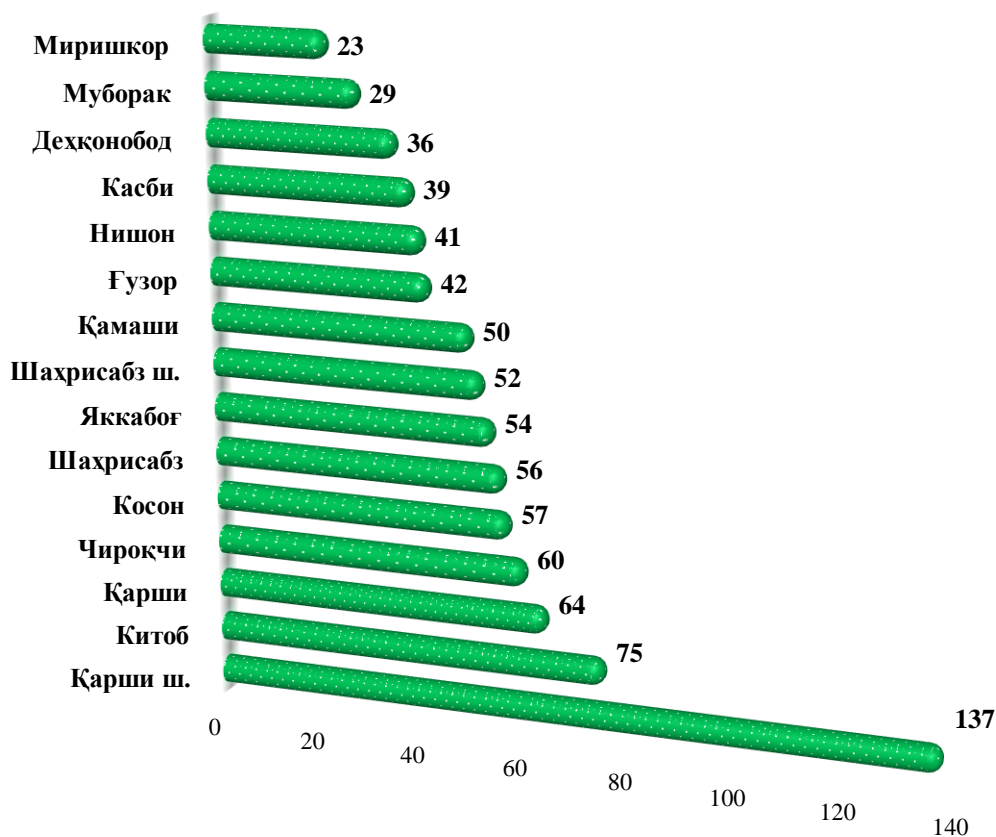
Туманлар кесимида 2020 йилнинг январь-июнь ойларида никоҳлар сони,
бирлик

Никоҳ. Дастлабки маълумотларга кўра, туманлар бўйича энг юқори никоҳ тузиш даражаси Чирокчи 813 та, Косон 687 та, Қарши шаҳри 522 та ва Қарши туман 619 тага тўғри келади.

Туманлар бўйича энг кам никоҳ тузиш даражаси 230 та Муборак, 262 та Миришкор тумани ва 337 та Шаҳрисабз шаҳрига тўғри келади.

Туманлар кесимида 2020 йилнинг январь-июнь ойларида никоҳдан ажралишлар сони бўйича тақсимланиши, бирлик

Ажрим. Дастлабки маълумотларга кўра, туманлар бўйича энг юқори никоҳдан ажралишлар даражаси 137 та Қарши шаҳри, 75 та Китоб, 64 та Қарши ва 60 та Чирокчи туманларига тўғри келади.

Туманлар бўйича энг кам никоҳдан ажралишлар даражаси 2 та Муборак, 1 та Миришкор ва 3 та Дехқонобод туманларига тўғри келади.

Миграция. Дастлабки маълумотларга кўра, 2020 йилнинг январь-июнь ойларида вилоят бўйича кўчиб келганлар сони 4504 кишини, 2020 йилнинг шу давр мобайнида кўчиб кетганлар сони эса 16561 минг кишини ташкил қилди. Миграция қолдиғи минус 12057 минг кишига (2019 йилнинг шу даврида минус 3388 минг киши) тенг бўлди.

Энг катта минус қолдиқлар Китоб (минус 2840 киши), Шахрисабз (минус 1843 киши), Яккабоғ (минус 2643 киши), Қамаш (минус 1230 киши) туманларида кузатилди.

**2019-2020 йил январь-июнь ойларида аҳолининг
миграция кўрсаткичлари**

(киши)

	<i>Келганлар</i>		<i>Кетганлар</i>		<i>Миграция сальдоси</i>	
	<i>2019 й. январь- июнь</i>	<i>2020 й. январь- июнь</i>	<i>2019 й. январь- июнь</i>	<i>2020 й. январь- июнь</i>	<i>2019 й. январь- июнь</i>	<i>2020 й. январь- июнь</i>
Вилоят бўйича:	5424	4504	8812	16561	-3388	-12057
<i>шаҳарлар:</i>						
Қарши	1264	979	1217	1356	47	-377
Шаҳрисабз	205	145	405	1001	-200	-856
<i>туманлар:</i>						
Ғузор	231	140	381	541	-150	-401
Дехқонобод	163	103	449	480	-286	-377
Қамаши	238	152	728	1382	-490	-1230
Қарши	796	878	600	754	196	124
Косон	245	224	477	532	-232	-308
Китоб	238	217	723	3057	-485	-2840
Миришкор	180	99	238	199	-58	-100
Муборак	204	134	268	238	-64	-104
Нишон	528	427	464	547	64	-120
Касби	295	162	376	435	-81	-273
Чироқчи	126	109	766	818	-640	-709
Шаҳрисабз	356	419	853	2262	-497	-1843
Яккабоғ	355	316	867	2959	-512	-2643